

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-337-8-16>

**IMAGE PRIORITIES IN CHOOSING EDUCATIONAL PROGRAMS
OF THE SPECIALTY 017 "PHYSICAL CULTURE AND SPORTS"
AT THE SECOND (MASTER'S) LEVEL OF HIGHER EDUCATION**

**ІМІДЖОВІ ПРІОРИТЕТИ У ВИБОРІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»
НА ДРУГОМУ (МАГІСТЕРСЬКОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Pyzhov O. M.

*Doctor of Philosophy in Law,
Vice-Rector for Scientific
and Pedagogical Work
and Strategic Development
National University of Physical Education
and Sports of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Пижов О. М.

*доктор філософії за спеціальністю
«Право», проректор з науково-
педагогічної роботи
та стратегічного розвитку
Національний університет
фізичного виховання і спорту
України
м. Київ, Україна*

Semenenko V. P.

*Doctor of Physical Education,
Associate Professor,
Professor of the Department of Theory
and Methodology of Physical Education
National University of Physical Education
and Sports of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Семененко В. П.

*кандидат наук з фізичного
виховання та спорту, доцент,
професор кафедри теорії
і методики фізичного виховання
Національний університет
фізичного виховання і спорту
України
м. Київ, Україна*

Trachuk S. V.

*Doctor of Physical Education,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Theory and Methodology
of Physical Education
National University of Physical Education
and Sports of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Трачук С. В.

*кандидат наук з фізичного
виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри теорії і методики
фізичного виховання
Національний університет
фізичного виховання і спорту
України
м. Київ, Україна*

Роль та значення освіти у сучасному суспільстві дуже важливі. Освіта має кореспондувати з викликами, які стоять перед людством у контексті охорони здоров'я, захисту природного навколишнього

середовища, збереження клімату та сталого економічного, соціального і людського розвитку [3].

Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» чітко визначає, що створення умов для підвищення рівня залучення населення до оздоровчої рухової активності, сприятиме розв'язанню гуманітарних і соціально-економічних проблем для особи, суспільства та держави [2].

В контексті забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади саме запит на фахові кадри сфери фізична культура і спорту є пріоритетним в досягненні цілей сталого розвитку держави [4, 5].

На сьогодні стратегії розвитку закладів вищої освіти в надані освітніх послуг формуються з урахуванням глобальних змін, тенденцій національних систем вищої освіти в досить конкурентних умовах [1].

Предметом наших наукових пошуків є представлення через призму конкурентоспроможності та запитів в суспільстві напрямку траєкторій у виборі освітніх програм спеціальності «017 Фізична культура і спорт» на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

За даними Єдиної державної бази з питань освіти (ЄДЕБО) в Національному університеті фізичного виховання і спорту України бажання вступати на спеціальність «017 Фізична культура і спорт» можливо за 11 освітніми програми.

Освітньо-професійна програми «Фітнес та рекреація» на яку подали заяви 21,57% вступників займає передову позицію в силу досить стрімкого розвитку фітнес-індустрії не дивлячись на особливості та складності пов'язані з карантинними обмеженнями та воєнним станом. Ця освітньо-професійна програма узгоджується з рекомендаціями проекту з вирівнювання структури європейської освіти у спортивній науці Європейської мережі спортивної освіти (ENSE) «Health&Fitness». За результатами програмного навчання фахівців, здатні розв'язувати складні і практичні проблеми інноваційного, наукового характеру в сфері фізичної культури і спорту, зокрема в оздоровчому фітнесі та фізичній рекреації.

Спеціальна освіта та професійна підготовка у фізичному вихованні різних груп населення викликають значний запит на освітньо-професійну програму «Фізичне виховання» на яку подали заяви 15,52% вступників. Адже вона надає унікальне право працювати в закладах освіти України, а також узгоджується з рекомендаціями проекту з вирівнювання структури європейської освіти у спортивній

науці Європейської мережі спортивної освіти (ENSE) в частині сфери фізичне виховання (physical education).

Підготовка фахівців, здатних виявляти та ефективно розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми інноваційного та наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у спортивному менеджменті має значний ринковий запит на яку 15,11% вступників подали заяви. Освітньо-професійна програма «Менеджмент у спорті» відповідає рекомендаціями проекту з вирівнювання структури європейської вищої освіти у спортивній науці Європейської мережі спортивної освіти (ENSE) в частині сфери спортивного менеджменту. «Management in Sports».

Серед вступників на сьогодні освітньо-професійна програма «Фізкультурно-спортивна реабілітація» набуває своєї поступової пріоритетності, де основний фокус це спеціальна освіта та професійна підготовка у сфері фізичної культури і спорту на яку вступники подали 14,15% заяв.

Спеціальна освіта та професійна підготовка у сфері фізичної культури і спорту, зокрема в олімпійському спорті і освіті, викликає значний інтерес в контексті розвитку олімпійського руху. На освітньо-професійну програму «Олімпійський спорт і освіта» подано заяв від 8,79% вступників. Ця програма інтегрується в структуру європейської вищої освіти у спортивній науці Європейської мережі спортивної освіти (ENSE) в частині сфери «Sport Coaching» та рекомендаціями Міжнародної олімпійської академії (IOA) в частині «Olympic education», а також сприяє вдосконалення психологічного супроводу підготовки спортсменів.

Серед перспективних і кон'юнктурних освітньо-професійних програмах, яка набуває активної популярності виступає програмам «Кіберспорт (eSPORT)», де було подано заяв від 6,59% вступників. Магістр фізичної культури і спорту за спеціалізацією «Кіберспорт (esports)» має перспективи стати: тренером з кіберспорту в кіберспортивних академіях, кіберклубах, кібераренах, готувати команди до виступу на змаганнях, здійснювати тренувальний процес; науково-педагогічним працівником в закладі освіти за спеціалізацією кіберспорт, здійснювати професійну діяльність у федерації кіберспорту в якості менеджера з організації роботи федерації, організації та проведення кіберспортивних заходів, психологічного супроводу в кіберспортивних командах.

Освітньо-професійна програма «Спорт» дозволяє оволодіти технологіями написання проектних заявок (професійний спорт,

адаптивний спорт, неолімпійський спорт), що викладається сертифікованими фундацією CEASC було подано заяви від 5,91% вступників.

На освітньо-професійну програму «Спортивна підготовка і тренувальна діяльність в олімпійському виді спорту» було подано заяв від 4,26% вступників. Вона спрямована на пошук сучасних підходів до спортивної підготовки та тренерської діяльності з олімпійських видів спорту.

Запит на підготовку фахівців у сфері фізичної культури і спорту, які здійснюють відповідну роботу зі спортсменами у легкій атлетиці за освітньо-професійною програмою «Система підготовки спортсменів у легкій атлетиці» було подано від вступників 3,71% заяв.

Було подано від вступників 2,34% заяв на освітньо-професійну програму «Система підготовки спортсменів у спортивних єдиноборствах», де здійснюється підготовка здобувачів освіти здатних виявляти та ефективно розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми практичного та наукового характеру в роботі зі спортсменами, які спеціалізуються у спортивних єдиноборствах.

На освітньо-професійну програму «Система підготовки спортсменів у водних видах спорту» було подано від вступників 2,06% заяв. Унікальність цієї програми обумовлена її спрямованістю на проблеми спорту вищих досягнень та викликами, які пов'язані з високою конкуренцією на міжнародній спортивній арені, що потребує висококваліфікованого кадрового забезпечення, створення удосконалення та впровадження її науково обґрунтованих підходів до роботи зі спортсменами з водних видів спорту.

Виходячи з вище викладеного можливо констатувати, що ця спеціальність є достатньо іміджева та дозволяє здійснювати підготовку висококваліфікованих фахівців, які можуть себе реалізовувати в своїй подальшій роботі, як в закладах освіти, спортивних і рекреаційних фундаціях України та світі.

Література:

1. Кіберспорт : монографія / Андрєєва О., Анохін Е., Бекар С. та ін. / за заг. ред. Є. В. Імаса, О. В. Борисової, О. А. Шинкарук. Київ : Олімпійська літ., 2021. 616 с.

2. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42/2016>

3. Пижов О. М. Освіта в конституційній парадигмі ХХІ століття : дис. ... доктора філософії : 081. Харків, 2023. 171 с.
4. Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади (від 19.10.2016 р. № 47). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1695-19#Text>
5. Семененко В. П., Трачук С. В., Бричук М. С., Цикало Л. С. Діагностика рівня сформованості професійної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури. *Вісник Прикарпатського університету. Серія : Фізична культура*. 2019. № 32. С. 116–123. doi: 10.15330/fcult.32.116-123